

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
 Vidéken: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:
Dr. VARGA LAJOS.
 Felelős szerkesztő:
SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: —
 Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

Kossuth Bécsben.

Budapest, április 3.

A képviselőház mindennapos zajos jelenetei eltérítik most a figyelmet attól, ami a politikában tulajdonképpen történik. A felületes szemlélő azt hiszi, hogy nincs ma nevezetesebb kérdése a politikai világnak, mint a házszabályrevízió. Holott a dolog tulajdonképpen úgy áll, hogy akármily viharos jelenetek folyjanak is le a Házban, akár-hogyan rágjon is minden oldalról a szenvedély, a házszabályrevízió ma elintézett ügy, érvényessé válása minden kétségen felül áll és legfeljebb az lehet kétséges, hogy a részletes vita ma, holnap, avagy két hét múlva fejeződik-e be.

A politika megítélésénél túl kell látni a napi eseményeken. És annak, aki ezentul lát, annak szemében megnövekedik sok, pillanatnyilag kicsinynek látszó dolog jelentősége.

Kétségen kívül áll például, hogy ha nem is a közeli napokban, de bizonyos idő, talán nem nagyon nagy számu hét múlva sokat fogják emlegetni Kossuth Ferenc bécsi audienciájának jelentőségét. A nevezetes kihallgatás után egyelőre semmi féle szenzáció nem támadt. Ez természetes. A kormánynak, de első sorban Kossuth Ferencnek nem volt érdeke, hogy ilyen szenzációt felidézzen, a közvélemény pedig nem talált hozzá elegendő táplálékot.

De minden különös külső hatás nélkül is bizonyosra lehet venni, hogy a bécsi kihallgatáson a nemzet jövőjére nézve döntő elhatározások történtek. A jövővel kellett foglalkoznia a kihallgatásnak, nem a holnappal, a holnapután, hanem a távolabbi jövővel, amelyet már most kell megalapozni.

Akár-hogyan térjenek is el a politikai vélemények, abban egyesül minden magyar ember vágya, reménye, hogy a tisztultabb helyzet szabad, független, gazdaságilag

rendezett országot találjon. Ezt a nagy célt sem szolgálai megalázkodással, sem tulzó, nyakas okvetetlenkedéssel elérni nem lehet. Ha nem el lehet érni a szilárdsággal párosult böles mérséklettel. Szilárdul megállani a nemzet jogai és pártja mellett ott, ahol a törvény és az alkotmány erre megtámadhatatlan alapot nyújtana és böles mérsékletet tanusítani ott, ahol a mohóság, elhamarkodottság inkább ártalmak lehetnek. Ha ezek a tulajdonságok jutottak kifejezésre Kossuth bécsi audienciáján, akkor hasznos volt az az audienca és igazuk volt azoknak a beavatott politikuskoknak, akiknek véleménye szerint a bécsi kihallgatáson gazdasági önállóságunk nevezetes lépést tett előre.

A házszabályrevízió körül.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 3.

Ma megint talán csendesebb ülés lesz. A második szakasz részletes tárgyalását kezdi meg. Nálunk mindig a végén csattan az ostor. A szavazás felé lesznek a hangulatok izzóbbak.

Az ülésen Rakovszky István elnökölt. Mérey Lajos volt az első szónok, aki a függetlenségi párt megbízásából nyújtott be módosítást a második szakaszhoz. A módosítás főleg három irányban tér el az eredeti Nagy Emil-féle indítványtól. Intézkedik arról, mikor történjenek elnöki előterjesztések, mikor az indítvány és interpellációs könyvek felolvasása, bizottsági jelentések és az aznap ülések jegyzőkönyvének hitelesítése. — Elterést jelent a módosítás az eredeti indítványtól a névszerinti szavazások kérdésében is. A sürgősséget ezzel a Háznak, ha szükség mar nincs rá, módjában áll megszüntetni.

Nagy György az utána következő szónok. A katonai kérdés kikapcsolásáról beszél. Hivatkozik Kmety Károlyra, aki könyveiben éppen homlokegyenest ellenkezőjét tanítja annak, amit mi a függetlenségi párt tagja hűdot. Azután a katonai kérdésről beszél.

Az elnök kétszer figyelmezteti, maradjon a tárgynál.

Nagy György a Ház engedelmét kéri, hogy a tárgytól eltérhessen.

A Ház nem adta meg az engedelmet.

Nagy György: Ha a balpárt elbukik, elbukik a függetlenségi eszme is. (Ellentmondások.) Elszántság kell ahhoz, most ki-sebbségnek lenni.

Bizony Ákos: Miféle elszántság?

Tomssich Tihamer gróf: Éneklük a Marsaillest!

Zlinszky István: Önképzőkör!

Nagy György: Több, mint az udvari tanácsossághoz.

Elnök: Figyelmeztetem, hogy az udvari tanácsosság nem olyan sürgős... (Derűtség.) Tessék a tárgynál maradni.

Nagy György: Mérey indítványa még inkább szigorítja a házszabályokat, mint Nagy Emile, mert lehetetlenné teszi a névszerinti szavazást. A többségnek minden lényeges kérdésben kérnie kellene a névszerinti szavazást, hogy férfian helyt is álljon érte. Ezután szünetet kér.

Elnök: A szünetet nem adom meg.

— Miért?

Elnök: Ez az elnökség joga, azért.

Nagy György: Hát! Istennek én még bírom két óráig. Csak a Hazra való tekintettel kívántam a szünetet igénybe venni.

Elnök: Én pedig éppen azért, mert méltányolom a képviselő ur tehetőségét, a szünetet nem adom meg. (Derűtség.)

Nagy György: Összehasonlítja az angol parlament viszonyaival a mi viszonyainkat.

Elnök: Megvonja a szót.

Hoffmann Ottó: Hallatlan.

Elnök: Hoffmann Ottót rendreutasítja. Ezután utólagosan rendreutasítja Nagy Györgyöt, mert beszéde közben — amint ez a gyorsírói jegyzetekből jutott tudomására — a többséget megsértette.

Farkasházy Zsigmond személyes kérdésben szólal fel. Revokálja a Hodzsa-féle 164 módosításra vonatkozó félreértett szavait.

Kmetty Károly ugyancsak személyes kérdésben. Nem hiszi, hogy akadjon valaki a Házban, aki az ujoncleltszám megállapítását és felemelését közös ügynek tekintené. Amíg a közös hadsereg fennáll, addig Ausztriát igenis érdekelni fogja ez a kérdés. A harmadik szakasz felfogása szerint ez a kérdés tehát nem esik a szigorítás alá. Erről szó lesz a harmadik szakaszban. Ragaszkodik ezen álláspontjához. Nagy György tehát nem illethette őt azon gyanúsítással, hogy az ilyen ügyből közös ügyet akar csinálni.

Nagy György személyes kérdésben felszólalva, ismét kijelenti, hogy a katonai kérdés tisztán magyar érdekű ügy. Kmetty közjogi könyvéből is kimutatja ezt. Ez tehát nem érdekli Ausztriát. Ha gyanúsított, tehát fentartja állításait.

Grabéczy fest, mos, tisztít!
 Debreczen, Széchenyi-u. 42.

Kmetty Károly személyes kérdésben szól fel. Előbbi álláspontját fentartja.

Elnök: Felteszi a kérdést, kívánják-e Nagy György határozati javaslatának ki-nyomatását.

A többség nem kívánja. Ezután szünet következett.

Szünet után

Mezőfi Vilmos beszél a javaslat ellen, mire az ülés véget ért.

A politikai helyzet.

— Fővárosi munkatársunktól. —

Budapest, április 4.

A házszabályrevízió vitája már a vége felé jár. A legfontosabb szakaszt, amely a sürgősségről szól, elfogadta a képviselőház s ami ezután következik, nem okozhat zavart. Ha az ellenzék itt nyújtja a vitát, akkor Nagy Emil egyszerűen visszavonja a két utolsó szakaszt.

A kormány úgy számít, hogy szerdáiig letárgyalja a Ház az indítványt. Ekkor be-
zárják az ülészakot s még a husvéti szünet előtt meg akarják ejteni az alakulást. A husvéti szünet most már sokkal hosszabb lesz, mint ahogy tervezték. Míg a kormány azt hitte, hogy az obstrukciónak foga is van, öt napos vakációt tervezett. Most azonban már bizonyos, hogy legalább két hetes szünetet kapnak husvétra a képviselők.

Husvét után nyomban a budget tárgyalása kezdődik meg. Munkatársunk ma dél-
előlt megkérdezte Justh Gyulát, a képviselőház elnökét, hogy már a budgettárgyalás alatt is élni kívánják-e az új házszabályok fegyvereivel?

— Egyelőre semmi esetre sem — mon-
dotta az elnök. Hiszen a költségvetést nálunk soha sem szokták megobstruálni, csak ilyenkor szabadul ki az emberekből a sok vissza-
fojtott beszéd.

Az általános vita minden valószínűség szerint a normális öt órás ülések kereteiben fog lefolyni, de ha a Ház bőbeszédűsége tul-
ságos lesz, nyolc órás üléseket fogunk indítványozni. Délelőlt négyet, tíz óráig két óráig és délután négy óráig. — A részletes vitának rendes mederbe való szori-
tására aztán majd keresünk módot.

Az elnök különben egész boldogság-
gal beszél a házszabályrevízió megtörtén-
téről.

— Most legalább — mondta — rövi-
debbek lehetnek az ülésszakok és — ami
a kormányra is fontos — mert többet dol-
gozhatnak és a képviselőkre is, akik fizeté-
sükből nem élhetnek meg a rangjukhoz meg-
felelően, hanem egyéb foglalkozást is kell
folytatniok.

A folyosót erősen foglalkoztatja ma is
a Barkóczy-eset. Wekerle, Justh, Andrássy
és gróf Zichy Aladár délelőlt hosszasán ta-
nácskoztak a kérdésben.

Városháza és vármegye.

A város jószágainak kihajtása. A
városi ménest e hó 16-án, a gulyát pedig e
hó 25-én hajtják ki a Hortobágyra.

Szabályrendelet a robbanásmentes
edényekről. Abból az alkalomból hogy
Ganovszky Lajos Kossuth-utcai kereskedő
pinceraktárában petróleum anyagok meg-
gyulása folytán tűz ütött ki, a városi tanács-
ban az az eszme merült fel, hogy a főváros-
hoz hasonlóan Debreczenben is szabályrende-
letileg kötelezzék a kereskedőket arra, hogy
a könnyen gyuladó anyagokat robbanásmen-
tes edényekben tartsák. Két gyár — egy
bécsi és egy pesti már ajánlatot is tett a
robbanásmentes edények szállítására. A ta-
nács megbizta Végh Gyula főkapitányt, hogy
a tűzrendészeti szabályrendeletet meg-
felelő módon módosítsa.

Fegyelmi vizsgálat. A közigazgatási
bizottság fegyelmi választmánya tegnap dél-
előlt Wessprémy Zoltán főispán elnöklete
alatt ülést tartott, melyen a dorogi adópénz-
tárrablás ügyével foglalkozott. A választ-
mány az alispáni határozatot feloldotta és új
vizsgálatot rendelt el.

A szegényügyi bizottság ülése. —
Tegnap délután Oláh Károly tanácsnok el-
nöklete alatt a szegényügyi bizottság ülést
tartott, melyen folyó ügyeket intéztek el.

Kovács Gyula alispán néhány napi
tartózkodásra Pestre utazott fel, hogy a vár-
megyének több függőben, vagy elintézetlenül
a miniszteriumban heverő ügyét megsür-
gesse.

A hortobágyi próbaöntözés. A Hor-
tobágyon tudvalevőleg néhány holdnyi terü-
letet próbaöntözés alá vétetett a tanács. E
területen konyhakertészeti cikkek termelésé-
vel próbálkoznak meg annak megtudására,
hogy kellő kultúra mellett alkalmasak-e a
Hortobágy jobb területei konyhakertészetre.
Az öntözés és a munkálatok felügyeletét
eddig ifj. Sporzon Pál gazdasági akadémiai
tanár vállalta el, de ő, mint ismeretes, eltá-
vozott városunkból, amiért is a város a hor-
tobágyi öntözés ellenőrzésére Venicz Istvánt,
a gazdasági akadémia főkertészét kérte fel,
aki szíves készséggel vállalta el a felügye-
letet. Venicz István főkertész már egy ízben
kint is volt a Hortobágyon és megtekintette
a munkálatokat.

Parochiális körök a ref. egyházban.

Uj ref. templom a Csapó-utcán.

Javaslat a presbyteriumhoz.

— április 4.

(Saját tudósítónktól.) Az uj egy-
házi törvények a ref. egyházköz-
ségek belsejében fontos ujitásokat és
reformokat léptetnek életbe. Ezeknek
legfontosabbika az egyházközségek
parochiális körök szerinti felosztása,
melyet most hajt végre a debreceni
egyház. A presbyterium a kellő in-
tézkedések megkezdésére és az elő-
munkálatokra Kiss Albert lelkész-
elnök, Simoffy-Imre főgondnok,
Somogyi Pál főjegyzővel élén egy
küldöttséget küldött ki.

E küldöttség most készült el

A kuvasz.

A „Debreczen“ eredeti tárcája. Irta: Szikra.

— Kertész bácsi, meséljen nekem Pető-
firől.

— Rögtön, csak előbb csibukra gyujtok.
S legott hozzá is kezdett e művelethez.
Valóságos tudományá fejlődött ez nála.
Először is megnézte a pipát, alul-felül, ki-
vülről-belülről, aztán szippantott rajta egyet-
kettőt s csak most vette elő a hajszál vé-
konyra vágott arany szín dohányt.

— Így ni — mondta meglepéssel,
miután egy szál égő gyufával addig ringatta-
rengette a csibukot, míg nagy szotyogással
az első kis füstgolyók kezdtek ég felé szállni.
Így ni. — Azt akarja, hogy Petőfiről beszél-
jek? kérdezte szokott komolyságával.

— Kérem.

— Hát igen, Szendrey néném, nagyon
ellenezte azt a házasságot. Azt mondta,
hogy nem adja a leányát holmi ütött-kopott
komédiásnak, — versfaragó naplopónak...
Julia pedig sirt, sirt, naphosszat sirt. —
Ilyenkor hozzá sompolyogtam s a fülébe
sugtam: Ne sirjon Juliska, inkább elszala-
dok Sándor bácsihoz és megsugom neki,
hogy ha ma este a város végén lesz mi is
arra felé fogunk kocszizni, jó?...
— S a hűséges futár, már t. i. én, Ker-
tész Ignác, aki abban az időben 16 éves
nyurga kamasz voltam... nagy busan, nagy

odaadással, elindultam a Petőfi Sándor meg-
keresésére. Szendrey Julia ezt egészen ter-
mészetesnek találta. Talán még magam is.
Pedig, hej, nagy hőstett volt az éntőlem, te-
kintve, hogy magam is majd meghaltam
Szendrey Juliáért...

— Nagyon sz p volt?

— Nem. De volt valami csodálatosan
vonzó a megjelenésében. Kissé kancsított,
— és ez, — nem is hiszi, hogy mennyire
hozzájárult szépségéhez! — En legalább úgy
találtam s a tükör előtt álva, titkon próbál-
gattam is a szemeimet olyan állásba hozni.
Nem, hogy megszépüljek, de hogy hozzá
hasonlítsak. Persze, ennek a kísérleteknek
egy hatalmas pof lett a vége Szendrey né-
nőtől, aki azt hitte, hogy leányát csufolom.

Szent Isten! Hát kapott valaha valaki
pofot igazságtalanabbul?

Szendrey nénitől különben mindany-
nyian nagyon féltünk.

— Ugyan? Attól a hallgatag, rövid-
látású vén asszonytól, aki vonakodott leá-
nyát Petőfihez adni. — Egy Petőfihez?!
— Ez mind igaz édeském, — utólag.

De, abban az időben igazán nem lehetett
egy anyától rossz néven venni, ha aggasz-
totta a bizonytalanság. Mert lássa kis lel-
kem, a lángjelző rendszerint csak akkor forr
az észhez, amikor az már hamuvá lett.

Köcsönös meglepéssel bólingattunk
egymásra. Kertész bácsi kiitta fekete kávé-
ját s csészéjét szép renddel szájjal lefelé

fordítva tette vissza a tanyérra, — ez is egy
olyan műveltségi forma volt nála, mint a
tojáshé összeroppantása; el nem hagyta
volna egy világrt.

— Kertész bácsi meséljen még. Hogy
volt, amikor aztán Szendrey Juliával ki-
kocsiztak?

— Hát bizony az szomorú volt reám
nézve. Amint a város végére értünk, persze
rögtön találkoztunk Petőfi Sándorral, aki ott
leselkedett reánk a galagonya bokor mellől
s aki legott intett nekem, hogy takarodjak
Juliska mellől s üljek a kis ülésre... Szót
fogadtam. Be keserves volt sokszor!...
Neha nem is álltam s a magam jóvoltából
a kocsis mellé kuporogtam. Így mégis köny-
nyebb volt a sorsom. Nem láttam, amint
csókolódnak, — nem hallottam, amit sug-
dolódtak s főképen — nem éreztem forró
kezeik összefonódását.

— Hogyan!

— Hát úgy, hogy amig bent ültem ve-
lük szemben azon a kis átkozott kis ülésen,
akárhányszor megessett, hogy a térdeimet te-
kintették asztalnak — s azon kulcsolgatták
össze a kezeiket...

— Szegény Kertész bácsi!... Pedig,
nagyon szerelmes volt, ugy-e?

— De milyen! Hányszor szoritottam
össze szememet — hogy én ne lássam őket
csókolódnak, — ők meg ne lássanak engem
— pityeregni.

— De hát akkor miért ment velők?

Tavaszi cipő különlegességekben

nagyválaszték. — A legolcsóbb árban szerezhethők be.

ELFENBEIN és KEIN

cipőüzletében. A nagytőzsde mellett.

javaslatával, melyet a vasárnapi presbyteri gyűlés elé fognak terjeszteni. E javaslat hat, illetve hét parochiális körre osztja fel az egyházközséget. Két parochiális körre új templom és lelkészlak építését tervezi a javaslat. A Varga és a Csapó-utcai részen terveznek két új templomot. A Csapó-utcai templom felállítása már csak évek kérdése, amennyiben a vasárnapi presbyteri gyűlésből kifolyólag már megteszik a szükséges intézkedéseket.

A javaslat főbb pontjai a következőképp szólnak:

Megjegyezve előre is, hogy egyházunk a főtiszt. egyházkerületől leküldött javaslat tárgyalása alkalmával megállapította már véleményét a parochiális körök szervezetére és működésére vonatkozólag, itt ezuttal, főként az egyházkerület döntése előtt, egyházunknak parochiális körök szerinti felosztásával és vele összefüggő tennivalókról lehet szó, mi tekintetben küldöttünk a nt. lelkészi kar javaslatát szem előtt tartva és az ügyet behatóan megvitatta, a következőkben állapodtak meg:

Debreceni ref. egyházunkban 1908. évi január 1-ső napján volt a ref. vallású lelkészek száma, az egyház anyakönyvvezető lelkészi hivatalának kimutatása szerint, 52,898, az egyházi adó fizetésére kötelezett egyháztagnak száma pedig, az egyház számvevői hivatalának összeszámítása szerint 11,847.

A körök létszáma.

1. A debreceni ref. egyház az E. T. I. t.-c. 10. §-ában foglalt rendelkezés szerint a város közigazgatási beosztására és az egyházunkban idáig fenállott szervezetre tekintettel a következő parochiális körökre osztatnók:

1. Csapó-utcai kör, lélekszám 10,152, adózók száma 2278,
2. Péterfia-utcai kör, lélekszám 9294, adózók száma 2083.
3. Hatvan-utcai kör, lélekszám 9091, adózók száma 2037.
4. Piac-utcai kör, lélekszám 6526, adózók száma 1454.

— Mert muszáj volt. Szendrey néni szigorúan megparancsolt, hogy leányát egy pillanatra se hagyjam el. Gondolom, gyantította ezeket a titkos találkozásokat s bennem feltétlenül megbizott...

— Kertész bácsi? — ha én maga volnék, — engem sok mindenért kárpótolna az a tudat, hogy azt mondhatom: Tudjátok-e ti emberek, hogy én, én Kertész Ignác, a Petőfi Sándor elefántja voltam... Elefántja! Gondolja csak!...

— Gondolom, — felelt az öreg ur lelkesedés nélkül — Csak hogy nem úgy volt az egészen.

— Nem? Hát hogy?

— Hát úgy, hogy az elefánt roppant jó akaró állat, míg én?... tudja mi voltam?

— Nos?

— Egyszerűen az őrizetekre kirendelt kuvasz...

— De Kertész bácsi, hogy mondhat ilyet?

— Nem örömmel teszem, de ez az igazság. Mert lássa, — hűséges voltam, becsületes voltam; de irigy. — Kétségbeesetten, mérhetetlenül irigy. Ez volt csak kutya tempó mi?...

— Szegény Kertész bácsi. Nem is tudtam, hogy maga Szendrey Juliát oly nagyon szerette.

Az öreg ur pedig megadással vonogatta vállát, aztán némán elmerengve tekintet az elszálló füstkarikák után.

5. Varga-utcai kör, lélekszám 8977, adózók száma 2011.

6. Kossuth-utcai kör, lélekszám 8858, adózók száma 1984.

Együtt lélekszám 52,898, adózók száma 11,847.

7. Ispotályi kör a már felépített szegényházakra s építendő árvaházakra, ezeknek felügyeletére és fejlesztésére tekintettel az eddig is az ispotályhoz csatolva volt városi területek és külsőségek részére.

Ádigg azonban, míg a Varga-utcai kerületben templom és papilak lenne építhető s ott a parochiális kör különállóság szerveztethetnék: a Varga-utcai kör az ispotályi körhöz csatolhatnók. Megjegyezzük, hogy a Piac-utcai körben úgy a lelkészek száma, mint az egyházi adót fizetni kötelezett egyháztagnak száma növekedni fog, ha ehhez a körhöz tartozó, de a tanyákon szét-szórva lakóknak a presbyterium által már elrendelt újbóli összeírása megtörténik.

A vezető lelkészek.

Ennek a hét parochiális körnek a vezetésére a lelkészek úgy osztassanak be, hogy a Péterfiai-kört főtiszt. püspök ur helyett Dicsőfi József, a Hatvan-utcait János Zoltán, a Piac-utcait Kiss Albert, az ispotályit és a hozzácsatolt Varga-utcait — ez utóbbit ideiglenesen — Könyves Tóth Kálmán, a Kossuth-utcait Szele György s a Csapó-utcait egyelőre főtiszt. püspök ur felügyelete alatt, egy állandó vallástani lelkész vezessék. Ha azonban a Csapó-utcai részen a közeljövőben felépítetik az odatervezett új templom és papilak: ide egy rendes lelkészi állás szervezendő s akkor ez a lelkész veszi át az utóbb említett parochiális kör vezetését.

Templomépítések.

Javasoljuk, hogy az ispotályi templom hajója, mely a külső terepszinhez mérten már is alacsony s az ispotályi terület külszöbön álló feltöltése következtében még mélyebbre süllyed, emeltesse feljebb, annyival inkább, mert épen erre való tekintettel a torony falazata a legutóbbi javítás alkalmával már meg is magasított, továbbá, hogy a Csapó-utcai részen tervezett új templom és papilak építtessék fel.

Javasolja küldöttünk, hogy az egyházunk által fenntartott elemi iskolák, — 65 tanító és 65 tanterem, — fentebb tervezett parochiális köröknek megfelelő csoportokban osztassanak be már az 1908-9. iskolai év kezdetére, mindenik iskolacsoport élére pedig megfelelő tiszteletdíjjal s az illető parochiális kör lelkészének felügyelete alatt egy-egy igazgató tanító állíttassék, a kiknek teendője lesz az illető iskolacsoport közvetlen s mindennapi felügyelete mellett az annak igazgatásával járó írásbeli és egyéb dolgok végzése. Az iskolaszéki elnöki tisztség az összes iskolacsoportok felett az egyöntetű vezetés szempontjából megmaradna; ellenben az iskolafelügyelői állás az igazgató tanítósságok szervezésével — mivel teendőit ezek vennék át — megszűnnék.

Javasolja küldöttünk, hogy a presbyterium és egyházközségi közgyűlés tagja a parochiális körök tanácsába arányosan osztassanak be.

Ezeknél fogva javasolja küldöttünk azt is, hogy

a) presbyteriumunk keresse meg a tek. városi tanácsot, hogy a Csapó külvároson, az Árpád-téren, a templom és a papi lak helyét kijelölni és egyházunk tulajdonába át-bocsátani sziveskedjék;

b) küldjön ki presbyteriumunk küldöttségét az Ispotályi templom hajójának tejjebb emelése és a Csapó-utcai templom és papilak építésének előkészítésére és hatalmazza fel ezt a küldöttséget a tervrajzok és a költségvetés elkészítésére;

c) hívja fel presbyteriumunk az iskolaszéket, hogy az iskolacsoportok beosztására,

az igazgató-tanítók teendőire és hatáskörére nézve, de azon az alapon, hogy az igazgató-tanítók osztályvezető tanítók maradjanak, szabályzatot készítsen el és terjesszen be oly időben, hogy az új rend a jövő iskolai év kezdetével már életbe léptethető legyen. Küldöttünk ezt a javaslatot 50 példányban kinyomatni rendeli.

A javaslatot a vasárnapi presbyteri gyűlés veszi tárgyalás alá.

Általános sztrájk készül.

A fém munkások bérmozgalma.

— április 4.

(Saját tudósítónktól.) Egymást érik az utóbbi hetekben a bérmozgalmak. Két nagy iparágban, a szabó és az építőiparban már szünetel a munka s nem lehetetlen, hogy a folytonos bérmozgalmak hullámai egy általános sztrájkban csapnak össze.

Debrecenben ugyanis most úgy áll a helyzet, hogy minden iparágban mozgolódnak a munkások. A vas és fémipari munkások pedig már határozott követelésekkel léptek fel. A sztrájk náluk is kitörőben van, mert a munkaadók a követeléseket, melyek béremelésre, munkaidőrovidítésre vonatkoznak, nem hajlandók teljesíteni.

A munkások egyébként követeléseikkel minden téren, minden iparágban heves ellenakcióval találkozhatnak a munkaadók részéről. — Ugyanis a mesterek az egyes szakmákban szövetségeket alkottak s így az összetartás erejével akarnak a munkások túlzott követeléseinek gátat vetni. De viszont ez a körülmény a munkásokat arra bírja, hogy erősebb eszközökkel dolgozzanak a mesterek ellen. Ez az erősebb eszköz az általános sztrájk, ami a közeli hetekben nagyon könnyen bekövetkezhet.

A szabók és építőmunkások sztrájkjában eddig semmiféle fordulat nem történt. Még ezidáig egyik fél sem tett közeledő lépéseket, ami azt mutatja, hogy az ellentétek nagyon is mélyek és szélesek.

Holttestek a Tiszában.

Ismeretlen öngyilkosok.

Debrecenbe vezető nyomok.

— április 4.

(Saját tudósítónktól.) Tiszadob községnek nagy szenzációja van. A Tisza tölcsésén tegnapelőtt délelőtt csapatokban álltak az emberek és nézték a zavaros, fodros vizet, melyből néha két homályos alak bukkant fel, mely úgy nézett ki, mintha nimfák játszotnak volna a habokkal.

A községből néhány ember azonnal csónakra szökött és csákányok segítségével kihalászták a két — holttestet.

Egy férfi volt és egy nő. Mindkettő fiatal. A férfi nagy, erős lehetett, a nő ki-

Meglepő szép

fél és magas, színes és fekete
cipőujdonságok
naponta érkeznek

Neumann Testvérek

cég cipő, kalap és férfidivat kereskedésében a Tisza-palotában.

Bámulatos olcsó árak.

Minden pár női cipőhöz gummi-sarok és férfi cipőhöz 1 darab nyakkendő ingyen.

osiny, törékeny. Kötéllel volt összekötve derekuk és oly szorosán, hogy ajk ajkhoz ért.

A kíváncsiak csoportja borzadva nézte a két hullát, amelyet bevitték a község házára agnoszkálás végett. Még eddig nem derítették ki személyazonosságukat. A víz messziről hozhatta a őket és már régen ringathatták a hullámok, mert már teljes feloszlásnak indultak.

Annyit azonban már meg lehetett állapítani, hogy önként keresték a halált, hogy egyesülni tudjanak. Szerelmesek voltak, ki tudja milyen akadályokkal kellett megküdeniök sikertelenül, míg e végzetes tette szánták el magukat.

A halál azonban leküzdött minden akadályt. Ki tudja boldogok-e most?

Hanem a hatóság nem üz romantikát. Őt az érdekli, hogy kik, hovávaló illetőségűek voltak. A úszadobi csendő ség erélyes nyomozást indított kiletük felderítésére. A doki csendőrség egyik járőre tegnap Debrecenben járt, mert az eddigi nyomozás adatai ide vezetnek. Hanem a csendőrök itt sem sok eredménnyel jártak. Egyébként a nyomozást folytatják.

Fényes nász Debrecenben.

Szotyori Nagy Károly — Draskovich Leona grófnő esküvője

— április 4.

(Saját tudósítónktól.) Röviden már megemlékeztünk arról a fényes nászról, melyet Szotyori Nagy Károly m. kir. tengerésztiszt kötött gróf Draskovich Ottó volt főrendibázi tag leányával Draskovich Leona grófnővel. Az esküvő esüörtökön folyt le Debrecenben szerény keretek között, amelynek azonban mégis ragyogást, színt adott a résztvevő előkelőségek díszes sora, az ifju pár bájosága, szeretetreméltósága.

A polgári esküvőt délelőtt 10 óraker köötték meg Oláh Imre anyakönyvezető előtt, aki díszmárvanban funkcionált. A tanuk dr. Csatáry Béla és Vache Vilmos voltak. Az anyakönyvezetői hivatalból a menyasszony a Bika szállóbeli lakosztályába vonult vissza. A násznép a völgyényes háznál gyülekezett és innen kerestek fel a menyasszonyt a Bika szállóban. A Bikából valamivel tizenkéóra után indult el a násznép a Nagytemplomba, melynek hajóját díszes nagy érdeklődő közönség töltötte meg. A grófnőn gyönyörű fehérsejlem muszlin ruha volt, míg völgyénye tengerésztiszi egyenruhában jelent meg.

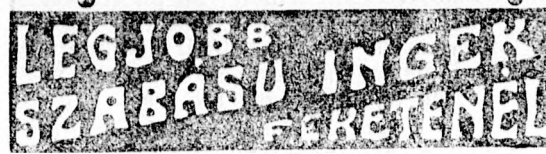
Az egyházi esketést dr. Erdős József akadémiai tanár teljesítette, ki szép beszédet intézett az ifju párhoz.

Az egyházi szertartás után a Nagytemplomból a násznép magánfogatokon a Royalba hajtottak. Itt, a fehérteremben délután két óraker kezdődött a lakodalmi ebéd.

A lakomán a gróf Draskovich és a Szotyori családon kívül a többek között jelen voltak Kovács József polgármester, dr. Erdős József akad. tanár, Klein László kapitány, Nagy Viktor kapitány, gróf Schünemann Arthur, Vályi Nagy Frigyes főhadnagy, dr. Csatáry Béla, Vache Vilmos, Jámor Ferenc, Szalánky István stb. stb. Az ebéden természetesen toasztokban sem volt hiány. Számos pohárköszöntő hangzott el az ifju párra.

Az esküvő alkalmából az ifju párt és az örömszülőket számosan keresték fel üdvözléssel és vége-hossza nem volt az üdvözlő táviratoknak sem. Ilyent küldöttek: Gróf Benyovszky és neje, Draskovich Iván gróf és neje, Erdődy Felice grófnő, Obizzi

örgrófnő, prof Althan testőr főhadnagy, gróf Draskovich Margit, gróf Draskovich Sándor, Reilza ezredes, Csilléry család, Csatáry család, Plivelic család és számosan még.

Színház.

MŰSOR:

Szombaton A tanítónő daljáték „C” bérletben.

Vasárnap délután Varázskeringő operette bérletszünet.

Vasárnap este Cigány népszimű kis bérletben.

A tanítónő.

Falusi életkép 3 felvonásban. Irta: Bródy Sándor. Először kerül színre a debreceni színházban április hó 3-án.

Bródy Sándor írói kvalitásait főlegesen lenne ismételtlen méltatnunk. Első zászlóbon-tója volt ő már évtizedekkel ezelőtt annak az új, egészséges irodalmi irányzatnak, amely az írásművészetben a hamisíthatlan igazságokat interpretálja, a való élet husból és vérből való alakjait viszi a színpadra.

A tanítónő-ben sem tagadja meg az ő kiválóan nagy írói egyéniségét s e darabjában is az a Bródy marad, aki oly kevesed-magával képviseli a magyar színműirodalomban az irodalmi értékeséget. Emellett természetesen egyetlen jelenetében sem téveszti szem elől a színpadi hatásosság kívánalmait s így egyáltalában nem csodálható, hogy darabja — legalább az előkelőbb izlésű közönség előtt — az idei szezonban a legnagyobb siker jegyében került bemutatóra.

A tanítónő egy feltűnően szép leány, akit sorsa egy kis községi tanítónő káthet-rába vezet. A szép leányt a szolgabíró, a pap, a földesur mind üldözik tisztességtelen és kevésbé tisztességes szerelmi ajánlataikkal. Végül összeül a kupaktanács, az iskolaszék, melynek plénuma előtt az elutasítottak bosszúja miatt valóságos kinszenvedést kell kiállania a szegény tanítókisasszonynak. Már-már elakarják üldözni állásából, de végül a földesurban mégis felébred a tisztultabb érzés. Szerelmes lesz a leányba, a szerelem fogalmának nemesebb értelmében s feleségül veszi a leányt.

A természetesség, az igazság hatalmas erejével, művészi jellemzőséggel alkotta meg a darabjában Bródy Sándor összes alakjait. Aki ismeri a falusi életet, szinte ráismernek azokban ottani ismerőseinek egyikére másikára. A szatira csipős ostorát pattogatja közigazgatási életünk aposztrofálásánál, a falusi és egyben kisvárosi élet megfestésénél.

Ami az előadást illeti, az nagyon gondos rendezés mellett, teljes egészében dicséretet érdemel.

A címszerepben Hahnel Aranka színpadi készsége és eme vezetőszerethez méltó intellektusa teljes mértékben érvényesült. Művészi sikereinek egyik talán nem a leg-

zajosabb, de a legértékesebb estéje volt a tegnapi, amelyre mindenkor büszke lehet. Ternyey Lajos méltó partnere volt s az első felvonásban különösen magasan felül emelkedett a középszerűség színvonalán. Nagyon tetszett Bérczy Ernő, akinek előrehaladását, értékes tehetségének izmosodását örömmel konstatáljuk. A többi szerepek, mindannyi jellemkivonatok, majdnem karrikaturák. Emé rövid szerepekben is elismerésre méltók Szakács Andor, Árkossy Vilmos, Tallián László, Kallós József és Vadász Lajos. Rövid szerepében is nagyon kedves volt Báthory Marcsa.

Az előadás bemutatója zeufolt ház előtt folyt le s nagyon valószínű, hogy a következő előadásoknál a közönség érdeklődése mindvégig élénk marad. Sz. Z.

* **A tanítónő.** Ma megismétli a társulat Bródy Sándor rendkívüli hatásos falusi életképét, mely a tegnapi bemutató alkalmával zajos sikert aratott.

* **Vasárnapi előadások.** Vasárnap két előadás lesz színházunkban, délután 3 óraker mérsékelt helyárrakkal színre kerül a „Varázskeringő” páratlan sikert aratott operette, ez lesz egyuttal az operette első délutáni előadása, amely semmiben sem fog különbözni az esti előadástól, a főszerepeket játsszák Zilahyné, Zsigmondy, Fehér Olga, Horváth, Bay, Árkossy, Polgár stb. este fél 7 óraker rendes helyárrakkal egy régi, kedves, szép színmű kerül színre „A cigány”, melyben Lukács Juliska először lép fel hossz-szas betegsége után. Zsiga, az öreg cigány Békés Gyulának egyik legkitűnőbb alakítása, a többi szereplők Á. Szabó Irma, Szakács, Ternyei, Árkossy, Ligeti stb.

Carmen Bizzel híres operájából naponta próbál a személyzet a gyermekkarral együtt, az előadás a jövő hét műsorába lesz felvéve. A főszereplők Zilahyné, Lónayai Piroska, Zsigmondy Anna, Fehér Olga, Horváth, Árkossy, Bay, Boda, Bérczi stb.

* **Lukács Juliska,** színtársulatunk kiváló drámai művésznője vasárnap este lép fel először egy súlyosabb természetű operáció után a debreceni színpadon. Ez alkalommal a Cigány kerül színre, melyben egyik legjobb szerepét, Rózsit játssza.

* **Tatárjárás.** Bakonyi Károly és Gábor Andor nagysikerű operettje a budapesti Vigszínház legnagyobb műsordarabja lesz a legközelebbi újdonság, melyből a tanulási próbák már megkezdődtek.

VILLAMOS SZÍNHÁZ.

Az Uranus mai kitűnő új műsora.

1. Gyermekek-korzó (látványos). — 2. A kutya hűsége (megható történet). — 3. Megelevenedett játékok (bohózat). — 4. A kis fiu első nadrágja (bohózat). — 5. A falu jötevéje (dráma). — 6. Szép Davis 3 négerével (bohózat). — 7. A kezes (dráma, természeti felvétel). — 8. Le-Kiriki japán akrobaták bámulatos mutatványai. — 9. Francesko di Rimini (rendkívül szenzációs dráma) ma utoljára. — Műsorváltás fenntartva. Helyárrak mint rendszeren. Előadások este 7, 8 és 9 óraker. Holnap teljessen új műsor. Kitűnő újdonságok.

Mindenki siessen a

KÖZPONTI CIPŐ- és KALAP ÁRUHÁZBA

Dreher söresarnok mellett, ahol 1 pár férfi Chevreaux cipő 5 forint, 1 pár női Chevreaux cipő 4 forint. Legszebb férfi kalapok 1 forint
Telefon 435. 50 krajczártól feljebb. Telefon 435.

Gyermeknap Debrecenben.

A Liga első napja.

Debrecen az elhagyott gyermekekért.

— április 4.

(Saját tudósítónktól.) Gyönyörű, ragyogó, fényes keretben tartotta meg Debrecen város közönsége az első gyermeknapot, amelyet a rendező bizottság 2-ről, a rossz időjárás miatt kénytelen volt 3-ra elhalasztani. Az ünnepélyhez a pompás keretet a fellobogóztott város, a déli órák ragyogó verőfénye, a főutcaát elöntő néptömeg tarka sokasága szolgáltatta, amelyek mind, mintha egyetlen egy gondolatban futottak volna össze: Mentsük meg az elhagyott gyermekeket!

Ez a egyszerű, ez a csodaszép gondolat forrasztott ott össze mindent és mindenkit, szegényt és gazdagot, férfit és nőt, aggot és gyermeket. Szava támadt a fellobogóztott utcának, a tavaszi verőfénynek, az emberajkának és bekiáltottak harsányan az emberi szívekbe: Mentsük meg az elhagyott gyermekeket! S a szavak nyomán tetek fakadtak, hullott a réz-, nikkel- és ezüst pénz az urnákba, a perselyekbe, az elhagyott gyermekeknek.

Mélyen érző asszony- és leányszívek, amelyeket megdobbantott a gyönyörű gondolat, korunk érzés világának eme egyik leggyönyörűbb virága, fáradoztak buzgólkodtak, hogy minél több ember szívébe belopják a rokonérzés melegét a szegény, szerencsétlen, apátlan, anyátlan elhagyott gyermekek iránt, akiknek második szülőjükké lett a Gyermekvédő Liga.

Debrecen közönsége ez a minden szépért és jóért lelkesedő közönség egész szívvel ott volt az ünnepségen, hogy áldozzon fillérvél a legnemesebb, legtisztább célnak.

Nagy mulasztást követnénk el, ha a gyermeknapról tudósításunkból kihagynánk egy nevet, aki előkészítője, rendezője, egész lelke volt a gyermeknapnak, Wessprémy Zoltán főispán nevét. Az ő nemesen egyszerű egyéniségének, mélyen érző szívének varázsa öntött el talán mindenkit, aki őt segítve, vele együtt dolgozva megteremtette a debreceni gyermeknapok fényes sikerét. A dicső elismerő szó kevés az ő fáradozatlan, nagyszerű munkásságának jutalmazására, arra egyedül az a magasztos lelki gyönyörűség a méltó, mely a kivívott páratlan fényes eredményre eltöltheti szívét és lelkét. Mellette két leglelkesebb segítőtárs, Rásó István miniszteri fogalmazó, főispáni titkár és Letzter József, a nemes emberbarát volt.

A gyermeknap.

A csütörtökről maradt felhők nehezen akartak oszlani az égboltról, de délelőtt 10 óra tájban átörte a kődön magát a napsugár és rövid viaskodás után szétkergette az égboltról a felhőket, amelyek sötétben és ha-

ragosan a láthatár szélein húzódtak meg. — Gyönyörű tavaszi verőfény öntötte el a főutcaát, amelyen véges-végig lobogó nemzeti zászlókat lengetett a szél. Lent az utcán nagy vörös betűs táblák, plakátok hirdették a gyermeknapot.

Tíz óra után kezdett élénkülni az utca. Még inkább csak dolguk elvégzésére siető emberek mentek végig az utcán, de az urnákban kezdett gyülni a pénz, réz- és nikkel-pénnel vegyesen. Urna volt felállítva a Royal-kávéház előtt, a Szent Anna-utca sarkán és a Kossuth-utca sarkán. Az urnák mellett egy-egy rendőr állott.

Virág az utcán.

Fél tizenkét óra körül virágáruoló helyeket állítottak föl a Szent Anna-utca sarkán, ahol elragadó kedvességgel árulták a virágot Zilahyné, Hahnel Aranka és Zsigmondy Anna. A Kossuth-utca sarkán Lónyay Piroska, Horváth Kálmáné, Fehér Olga és László Aranka adtak egy-egy kedves mosolyrádást a virágokra, melyet ugyancsak nagy buzgalommal kapkodtak szót a járókelők. A Tisza-palota sarkán is nagy volt a forgalom, ahol Perczel Karola kínálgatta igen kelendőnek bizonyult virágait, miközben a kezében levő perselybe szaporán gurultak be a csengő pénzek.

Muzsikaszó csendül...

Egyszerre azonban muzsika hangok kezdtek táncolni a verőfényes levegőben. Két óriási nagy tábor mutatta, hogy a Zilahyné virágos kertjében és Lónyay Piroskák elárusító helyén huzzák a pattogós friss nótákat. Békés előtt Kiss Béla pompás bandája, amott a Kossuth-utca sarkán a derék Veress Tóni zenekara.

Azután mind élénkebb és mind színesebb, hangosabb lett az utca. Szébnél-szebb tavaszi kosztümök tűnedeztek fel, Debrecen szép asszonyai és leányai sétáltak, nevetgéltek, perselyt csörgettek és lebilincselő kedvességgel és mosollyal gyűjtötték a filléret az elhagyott gyermekeknek. Nem is kívántak koronákat, vagy pláne nagyobb pénzeket, ámbar akadtak elég sűrűn ilyenek is, megelégedtek barna fillérekkel, karjérokokkal.

Csak egy-egy szép asszony mondogatta adakozásra felhívott ismerőseinek:

— Inkább ilyen fehér, szöke pénzt adjon. Jobb szeretem a szökeket.

Ez a felhívás természetesen rendesen akkor hangzott ilyen formában el, ha az illető ur szöke volt, akinek szívére perze jótékony esőként hullottak a kedves szavak, hogy nyomán minél szökebb, sokhelyt arany-szöke pénzek fakadjanak és játszanak bujósokát, a pénztárcából a — perselybe.

A korzó.

Ezernyi ez ember, aki csak fent volt a korzón mind felvirágozva. Minden virág egy-egy jó szíveit tett adomány!

Később azután újabb mozgolódás. Két koldus siet végig az utcán, Békés Gyula és Polgár Sándor és koldusadót szednek a maszkoktól meglepett közönségtől.

Aki megéhezett, annak ott állt az Általános Takarékpénztár előtt a cukrászda-sátor, melynek jövedelme szintén a Liga-alapot növelte. Aki pedig kíváncsi volt a legújabb, pompás, gyönyörű Letzter-féle képekre, az 20 fillér belepési díj mellett megtekinthette Letzter remek kirakatát. És ki ne lett volna kíváncsi a művészies képekre!

Ez a színes, eleven, hangos élet így tartott egész déli két óráig, amikor hazaszéledt a közönség, hogy délután és estefelé újra ellepje a korzót, vagy elmenjen a színházba, moziba, ahol a Liga javára rendeztek nagyszerű előadásokat.

A tegnapi nap azonban csak keret volt. A mai nap remek műsorával versenyre kél vele. Bizonyára ott lesz Debrecen minden épkézláb embere. Legyen is ott!

Mentsük meg az elhagyott gyermekeket!

Gyilkosság vagy öngyilkosság.

Rejtély a sineken.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Budapest, április 4.

Cseh Károly rendőr Újpesten ma hajnalban jelentette a főkapitánysági központi ügyeletnek, hogy a Palota-Ujfalu vasuti állomástól nem messze egy elgázolt ember hulláját találták.

Az ügyeletet vezető Jeszenszky Gellért rendőrkapitány intézkedésére a központból dr. Bartha József rendőrorvos, az újpesti kapitányságról pedig Orosz Samu rendőrfogalmazó mentek ki a helyszínére.

A vasuti megálló közelében, a 6. és 7. karjelző között, közvetlen a sinek mellett találtak egy teljesen összeronesolt és felismerhetetlen férhullát. Körülbelül 40—45 éves ember lehetett. Ruházata szerint a polgári osztályhoz tartozott.

Zsebeiben sem pénzt, sem irást nem találtak. Amikor a közelben a terepet felkutatták, a hullától körülbelül 35 lépésnyi távolságban találtak egy forgópisztolyt, melyből két golyó hiányzott.

A vizsgálóbizottság ebből azt következteti, hogy az ismeretlen lefeküdt a sinekre, kétszer magára lőtt, azután pedig a legközelebb arra jövő vonat elgázolta és a testet természetesen néhány lépésnyire magával vonszolta. Az is lehet, hogy az öngyilkos ott lőtt magára, ahol a revolvert találták, azután pedig elment és ráfeküdt a sinekre.

A palota-ujfalui állomáson sem a szolgálatot teljesítő hivataltisztok, sem az állomás személyzete lövéseket nem hallott. A hullát valamelyik vonat még éjjel előtt roncsolhatta szét és csak reggel találták meg.

Nem lehetetlen az sem, hogy az ismeretlen meggyilkolták és kirabolták, azután levitték a vasuti sinekre, hogy a gyilkosság nyomait eltüntessék.

Mindezt a boncolás fogja megállapítani. A hullát a rendőrség a bonctani intézetbe szállította.

Anarkisták Hajdumegyében.

Nánás szenzációja.

Rejtélyes idegenek.

— április 4.

(Saját tudósítónktól.) A napokban számoltunk be olvasóinknak arról, hogy a bősörményi csendőrzárór nagyon rejtélyes körülmények között elfogott egy embert, akiről a vizsgálat során kiderült, hogy az anarkizmus híve. Ez az ember csak in teoriam volt anarkista, míg tegnap Hajdumegyében két olyan anarkistát fogtak el, akik szükség esetén a gyakorlati anarkizmus elszánt hívei is.

Ebben az ügyben tudósítónk következő telefonjelentése számol be:

Két exotikus ruházatu férfi jött tegnap a reggeli órákban Hajdunánásra. Idegen, senki által nem értett nyelven beszélgettek egymás között, de azért tört magyarsággal meg tudták kérdezni a járó-kelőktől, hogy hol kaphatnak valami enni-innivalót, hogy merre vezet az út Debrecen felé?

Majd betértek az egyik vendéglőbe és ott ételt-italt rendeltek maguknak. Közben elterjedt Nánáson a különös ruházatu idegenek ottlétének híre és rövidesen nagyszámu kíváncsi közönség gyűlt össze a vendéglő előtt: mindenki látni akarta őket.

A szokatlanul nagy csődület láttára az arra járó csendőrzárór is érdeklődni kezdett a dolog iránt és mikor megtudták az idegenek ottlétét, bementek a vendéglőbe, hogy igazolásra szólítsák fel őket.

A kakastollak láttára a vigan falatozó utasok megijedtek, felugráltak helyeikről és menekülni akartak. Mikor azonban látták, hogy egéruat nem vehetnek, tetetett nyugodtsággal visszaültek székeikre.

A csendőrökben izgatott viselkedésük gyanút keltett s igazolásra szólították fel az idegeneket, — akik azonban semmikép sem akarták megérteni a magyar szót. Erre aztán a csendőrök bekisérték őket a lakatnyára s valótára fogták őket.

A vallatás során aztán azt mondták magukról, hogy kőművesek, török alattvalók s hogy Debrecenbe mennek munkát keresni. Meséjüket azonban nem hitték el s megmotozták őket.

A motozáskor több hatlövetű török modelű revolvért s törököt, meg egy osztrák okiratot találtak náluk. Az erős fegyverzetből s az okiratok tartalmából csakis arra lehetett következtetni, hogy a két idegen veszedelmes anarkista.

A csendőrök erős őrizett alá vették őket s még a tegnap folyamán Budapestre szállították mindkettőjüket. Kiletük felderítése most a fővárosi államrendőrség dolga.

Hirek.

A „Debrecen” szerkesztősége és kiadóhivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok ... lépcső-folyosóján. Telefon 412 ...

A második gyermeknap programja.

— április 4.

A mai nap az elmaradt gyermek felvonulással kezdődik. A felvonulás zeneszó mellett délután fél 3 órakor veszi kezdetét. A menet utja a nagytemplomtól a Royal kávéházig és vissza. Az esti ünnepek délután 5 órakor kezdődnek. A Karneválra szánt utvona a Kossuth utcától a Szent Annai-utcáig terjed.

A négy cigány zenekar a már bejelentett tréfás felvonulás és confettizés erre a területre fog szorítkozni. Álarcosok igazolójege nélkül nem vehetnek részt.

A tegnap esti confettizés a Liga helyi bizottságának programján kívül esett s a nemes célnak egy fillért sem jövedelmezett. A gyermeknap e mai napján perselygyűjtés nem lesz. S a kihelyezett urnákon kívül egyedüli jövedelem a confetti, melyet a Liga ajándékkul kapván, az a hölgyek által bolti áron fog elárúsítani.

Gyűlések a kamaránál.

— április 4.

A jövő csütörtöki közgyűlés előkészítésére 3 gyűlés volt tegnap a kamaránál. Délelőtt az elnöki tanács tartott ülést s megszabta a kamara aktuális folyó ügyeinek elintézési irányát, valamint a személyi természetű dolgok elintézését.

Délután a közös bizottság tartott ülést s elintézte a nagyszámmal beérkezett államségi ügyeket, továbbá előterjesztést tett a közgyűlésnek a különféle kereskedelmi-ipari és munkásosztályok kiírására nézve.

Végül a kereskedelmi szakosztály tartott ülést, mely megjelölte az új ipartörvény tervezetét és a készülő uzoratórvény előkészítési munkáit kereskedelmi szempontból. Majd sorra vette a közgyűlési meghívók kereskedelmi természetű ügyeit, valamint a bíróságoktól és magánfelektől szakvélemény iránt érkezett megkereséseket s azokra megállapította a kamara véleményét. A gyűléseken Szent Királyi Tivadar alelnök elnökölt.

— **A harmadik egyetem Debrecen.** Debrecen városának a harmadik egyetem érdekében kimutatott győnyörü, nagy áldozatkészsége az egész országban általános feltűnést okozott és kellő méltánylásra talált. Az egyetemre megajánlott óriási áldozatot azonban a kormány körökben is kedvező hatást ért el és kitűnő forrásból nyert értesüléseink alapján megírhatjuk, hogy Apponyi Albert gróf kultuszminister Debrecen városa elhatározásáról nagy örömmel értesült, dicsérte a város áldozatkészségét és a legmelegebb elismeréssel nyilatkozott Debrecennek az egyetem érdekében tanúsított komoly törekvéséről. A kultuszministernek ezen nagyjelentőségű nyilatkozata, amelyről feltétlenül autentikus helyen értesülünk, a legnagyobb örömmel tölthet el mindnyájunkat, mert e nyilatkozatot biztos jelének tekinthetjük abbéli elhatározásának, hogy a harmadik egyetemmel Debrecen ajándékozza meg.

— **A Debreceni Kereskedelmi és Iparkamara 1908. évi április hó 9-én, csütörtökön délután 3 és fél órakor székháza tanácstermében (Piac-utca 69. szám) rendes közgyűlést tart, melynek főbb tárgyai a következők: Elnöki előterjesztések. Titkári jelentés az ügyforgalomról. Miniszteri elintézkedések a kamara felterjesztéseire. Államségi ügyek. Ipartörvénytervezet bírálatának előkészítése. Ösztöndíjas és munkás jutalmi díjak. Szakoktatási ügyek. Kiállítási ügyek. Vasut-ügyek. Védjegy-ügyek. Társakamarák megkeresései. Munkásbiztosítási ügyek. Élelmiszer vizsgálati razzia. Vásárok-vámok-helypénzek. A likörgyártás és gyümölcsleparlás érdekei a szeszadó reformnál. (Likörgyárosok és gyümölcsleparlók Országos Egyesülete kérelme.) Iparjogi vélemények. Kérvények. Indítványok.**

— **Az ipartörvény ismertetése az ipartestületben.** Az új ipartörvény tervezet, felolvasás keretében, folyó hó 6-tól, naponta (vasárnapot kivéve) esti 8 és fél órától 10 óráig fog az ipartestület disztermében tárgyalatni. Az érdeklődőket oda meghívja az ipartestület előjárósága.

— **Vilmos császár és a bécsi jubileum.** Berlinből táviratozza tudósítónk: Vilmos császár csak június 10-én utazik Bécsbe, hogy Ferenc József királyt és császárt hatvan éves kormányzati jubileuma alkalmából üdvözölje. Ezzel egyidejűleg fogják a német szövetségi fejedelmek is Ferenc Józsefnek szerencsekívánataikat elmondani. Hir szerint Vilmos császár különös súlyt helyez erre a közös üdvözlésre és ő vette rá az agg uralkodót arra, hogy ezt az ovációt elfogadja.

— **Horvát tisztviselők Debrecenben.** Egyik fővárosi lap közli a következő érdekes hírt: A horvátországi legutóbbi választásoknál több vasuti és vámügyi tisztviselő a saját meggyőződéséhez a szavazást nem tartotta elégnak, hanem agítált és korteskedett is. Ezeket a maguk hebehurgyán apostrofált érdekében, de az állami szolgálat érdekében is, kevésbbé széljártahelyre teszik át. Egynéhányat Szegedre költöztettek, tegyük hozzá, hogy gavalléros módon, állami költségen. Debrecen is kap Supilo-fiakat. Egy jobb állásu vámtiszt már ott van. Csakis horvátul beszél. Bizonyos, hogy először is káromkodni tanul meg magyarul.

— **Mennyit sikkasztott dr. Novák?** Fővárosi tudósítónk jelenti: A Novák-ügyben a rendőrség ma teljesen befejezte a vizsgálatot és a bonyolult ügy aktáit áttette az ügyészséghez. A vizsgálat kiderítette a következőket: báró Fechtig összesen 1040 darab 600 koronás, tehát 624 000 korona értékű részvény vásárlására adott Nováknak megbízást. Novák azonban csak 924 darab részvényt vásárolt és így 69,600 koronát azonnal a saját céljaira fordított. Később a vásárolt részvényekből 189,000 korona értékűt elzalogosított és így báró Fechtig kára 260,000 korona, tekintve az áremelkedést, több is. Novák a sikkasztásokat 13 évvel ezelőtt kezdte meg, tehát a maga céljaira báró Fechtig pénzéből évenként 20,000 koronát fordított. Megállapította a vizsgálat azt is, hogy Novák hozzátartozói és irodaszemélyzete közül a bűnös manipulációkról senki sem tudott. Amit a lapok irtak, hogy Novák öngyilkossá lett, ennek alapja nincsen. Novák természetes halállal mult ki, exhumálásáról a rendőrségen szó sem volt. Novák hagyatékából báró Fechtig kárának legesekelebb része is alig térül meg, mert Nováknak vagyona nem maradt. Miután másnak a sikkasztásban része nem volt, a tettes pedig meghalt, az ügyészség minden valószínűség szerint be fogja szüntetni az eljárást.

— **A helyi vasut forgalma.** A debreceni helyi érdekű és debrecen-sámsoni vasutak mult évi forgalmáról szóló kimutatás szerint a sámsoni vasut bevált amennyiben 96 ezer korona tiszta hasznót mutat ki. A két vállalat pedig az előző évihez képest 45 ezer korona jövedelem többletet ért el az 1907. évben. A vállalat a részvények után öt százalékot fog adni. Így hát a kis vasut nem panaszkodhatik Debrecenre, de annál jobban panaszkodhatik a város közönsége, amelynek érdekeit minden erejével neglálja a kis vonat.

— **Kisvona és talyiga karambolja.** Kárászi István talyigás tegnap a Hunyady-utca 1. szám alatt járt talyigájával. Míg ő az udvarban benjárt, addig talyigáját az utcán hagyta. Eppen arra haladt a kisvona és elütötte a talyigát. — Komoly baj nem történt.

— **A 200 színészkép kisorsolása.** Letzter József által a gyermekvédő liga javára rendezett 200 darab művész és művészek markat képeiből álló 200 darab nyermény hétfőn fog kisorsolatni és a kihuzott számok a kedd reggeli lapokban fognak közzétettni. A számmal ellátott belépti jegy felmutatója a nyert képet a műteremben átvetheti. Belépti jegyek ma és még holnap vasárnap válthatók, a művészképek sorozata is vasárnap estig lesz a műterem kapubejárata alatt kiállítva.

— **Hirdetmény.** A városi tanács közli a katonai beszállásolás terhének megváltása tárgyában. Felhivatnak mindazon háztulajdonosok, akik házaikat folyó 1908. évi május hó 1-től 1909. évi május hó 1-ig terjedő 1 évre a katonatartás kötelezettsége alól megváltani óhajtják, hogy eziránti kérelmüket szóval, vagy írásban május hó 1-ig a katonai és illetőségi ügyosztálynál (Városháza I. em. 19. ajtó) délelőtt 8 órától 1 óráig annnyival is inkább bejelentésük, mert a későbbi jelentkezések figyelembe vétettni nem fognak.

— **Meglött csendőr.** Még a mult év október elsején történt a Bocskay kertben, hogy Czirbusz Demeter csendőr valamiféle cigánynepet üldözött. A cigányoknak sikerült egerutat nyerni és teljesen eltűntek a csendőr szeméi elől. A csendőr

ekkor bement az erdőkerülő, Ilyés György házába, hogy itt kérdezősködjön a cigányok után. Bennt a lakásban találta az erdőkerület, aki mikor halotta, miről van szó, revolvert rántott elő és emígyen dicsekedett.

— No csak hadd jöjjenek, majd elhuzom én a nótájukat?

Ebben a pillanatban a revolver véletlenül elsült, átfurva a csendőr kezét. Gondatlanságból okozott súlyos testisértes miatt vonta ma felelősségre a törvényszék Ilyés Györgyöt, kit az enyhítő körülmények mérlegelésével 30 korona pénzbüntetésre ítélték.

— **Gyengélkedők**, a fejlődésben vagy tanuláskor visszamaradt gyermekek, vérszegények, bágyadtak és idegesek, kimerültek, könnyen hevülékeny és fiatalon kimerült felnőttek nagy eredménnyel használják erősítőül a dr. Hommel-féle Haematogent. Az étvágy megjön, a szellemi és testi erő gyorsan emelkedik és az idegrendszer erősödik. Kérje tehát mindenki kifejezetten a valódi dr. Hommel-féle Haematogent és ne vezesse magát félre az utánzatoktól. — Kapható a gyógyszárakban.

— **Betörés Földesen.** Földesen Szabó Gábor ottani lakos gazdálkodó házába ismeretlen tettes betört és 200 korona értékű holmit, ruhámat, — pénzt elvitt. A csendőrségnek László István csavargóra van gyanúja, aki azonban Földesről hirtelen eltűnt. Nyomozzák.

Távirat és telefon.

A Barkóczy-ügy.

Budapest, április 3. A képviselőház folyósóján viharos jelenetek keretében nagy szenzáció híre terjedt el. E hírek szerint a néppárt a Barkóczy-ügy miatt kiválik a koalícióból. Néppárti képviselők kijelentése szerint az egész ügyet szabdkörművesek és zsidók inszenizálták. Apponyi Albert gróf reméli, hogy az ügyet békésen sikerül elintézni.

A Néppárt értekezlete.

Budapest, április 3. Az országgyűlési néppárt Zichy gróf elnöklésével értekezletet tartott a Ház egyik termében, melyen kimondták, hogy a Barkóczy ügybeni magatartásukat a holnap interpellációra adandó választól teszik függővé.

Rablógyilkosság a fővárosban.

Budapest, április 3. Nagy Anna, egy magányosan lakó urleány lakására ma délután egy fiatal ember behatolt s a délutáni álmát alvó leányt összekéselte, majd feltörte a szekrényeket s az összes értéktárgyak elrablásával elmenekült. A borzasztó esetet a házimester vette észre. A rendőrség keresi a rablógyilkosokat. Nagy Anna állapota életveszélyes.

Az Unio pénzviszonyai.

Newyork, április 2. A kereskedelmi kamara hozzájárult a pénzforgalmi bizottság jelentésében foglalt azon javaslatához, amely sem Aldrichnak, sem Fowlernek a pénzforgalomra vonatkozó törvényjavaslatát, amelyek a kongresszust jelenleg foglalkoztatják, nem fogadja el, hanem hozzájárul ahhoz, hogy bizottság küldessék ki a pénzforgalom kérdésének megvizsgálására.

Gyönyörű modern uri házak

vannak eladók a

NAGY LAJOS

adásvételi irodájában Csapó-u. 13. sz.

Kisebb, nagyobb értékűek.

TUDOMÁSUL ADATIK A VEVŐKNEK, hogy nekik egyetlen fillér díjat sem kell fizetniük a NAGY LAJOS adásvételi irodájában és részükre a legnagyobb készséggel és teljesen díjtalanul közvetítettnek mindenféle értékű házak, szőlők és nyaralók.

Vörös

'Excelsior'-főzőedények

takarék-tűzhelyek,

kerti-padok

tüskés kerítéshuzal és kerti

eszközök raktára

Sesztina Lajosnál

Debreczen, Piac-utca 33.

Donogán és Somossy

Debreczen, kistemplombazár.

Megérkeztek a tavaszi divat

gyönyörű ujdonságai!

Ruha- és blous kelmék

Viole de laine

Selyem blous kelmék

◆ Szines és fekete napernyők ◆
óriási választékban.

BUZIÁSI PHÖNIX
ÁSVÁNYVIZ

Vese- és hólyagbajoknál minden vizet felülmul.

Kellemes, kissé savanykás ízű, vasmentes szénsavdus.

✿ RENDKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ. ✿

Orvosilag ajánlva. Orvosilag ajánlva.

Ivógyomlóra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, huygkó- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásnak bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

NŐI DIVAT TAVASZI UJDONSÁGOK

gyapju costüme és ruha szövetek.

Szines és nyers selymek, mindenféle diszitések,

NŐI- ÉS GYERMEK FELÖLTŐK

≡ DUS VÁLASZTÉKBAN MEGÉRKEZTEK ≡

Molnár Ferenc Zádor Lajos utóda divattermében Főter, Városházépület.

Női ruha készitési műtermek Kossuth-utca, Kardos L. házban.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Dija: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel szedett szó 6 fillér.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Intelligens, nagy képzettségű fiatal ember, ki több nyelvet bir, keres hozzáillő foglalkozást. Elfogad nevelői, esetleg irodai vagy más hasonló állást. Irodalmi gyakorlattal is bir. Cim a kiadóban.

Debreczen sz. kir. város szeszüzletében, Széchenyi-utca 3. szám alatt kóser husvéti szilva és törköly pálinka, 1 és fél literes üvegekben, 1 liter 2 korona, fél liter 1 koronájával kapható.

Egy fiatal kereskedő segéd, ki rőfös és divatáru üzletben jártas, állást keres. Cim a kiadóhivatalban. (1569.)

Egy lovas stráfkocsit költözésekhez Beresényi-utca 29. sz. a. lehet megrendelni.

Az ugynevezett Kutyavölgyén a szoboszlói országútnál 7 kilométernyire 21 köblös és 3 vékás ujosztású föld gazdasági épületekkel eladó. Ertekezhetni Timár-utca 14. szám.

Könyvelést esteli órákra elvállal mérlegképes könyvelő. Cim a kiadóhivatalban.

Elveszett egy kölyök kopó-kan, fehér alap barna foltokkal, „Little boy” névre hallgat. Adható a honvédhuszár laktanyában. Megtaláló jutalomban részesül. (1575.)

Hatvan-utczal 1-ső járás 8. számú kert bérbeadó lakással és az idej terméssel. — Bővebbet Bosznay J. és Társa cégnél. (1529.)

Sétakertben kényelmes nyaraló, továbbá nagyerdei köruton nyaralónak való szőlő eladó. Cim a kiadóban.

Jobb varróleány, női ruha varráshoz felvétetik Fenyő Sándornénál, Zugó-u. 6.

Kiadó egy 40 év óta fenálló jóforgalmu fűszerüzlet italméréssel és dohány tőzsdével. Hozzá tartozó 2 szoba, 3 pince, 3 raktár, 1 konyha, cseléd szoba 1 petroleum, 1 fás szin és 6 lóra való istálló. Ertekezhetni a tulajdonos Hatvan-utca, vásártér Csicsó Lajossal 69. szám.

Villany villágítást,

telefonok, villamos csongók berendezését és évi jókarban tartását, legjobb anyaggal és szolid árért eszközömm. — FÖLDVÁRI L. Debreceni Első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat.

Kossuth-utca 1.

Telefon 168. sz.

Hatóságilag engedélyezett végkiarulás. Üzlet felosztás miatt tükrök, képek, mosdók, chinaezüst tárgyak, evőeszközök, porcelán és üvegáruk minden elfogadható árban eladók. Ifj. Pájer József utóda városi bérház 2.

Költöztetek féderes stráf kocsin. Ertekezhetni Debreczeni Lajosnál Csapó-u. 86.

A Szilágyságiba egy kimérvő 72 korona havi fizetéssel felvétetik. (1567.)

Árverési hirdetmény.

Alólirt Dr. Galánffy János, debreceni kir. közjegyző közhírré teszi, hogy az „Alföldi Takarékpénztár Debreczenben” cég raktárában elhelyezett következő áruk:

1. 12 zsák gyapju ca 987 kgm.,
2. 3380 kgm. különféle kész- és talpbőr,
3. 168 kgm. talpbőr és 8 kgm. 2 tucat sevrő bőr,
4. 3 darab kerékpár,
5. 1716 kgm. pitlingbőr a közbejötté mellett megtartandó nyilvános árverésen készpénz fizetés mellett elfognak adatni.

Az árverés, az Alföldi Takarékpénztárnak Debreczenben, Pesti-utóán levő raktárában

1908. évi április hó 9-ik napján, délután 3 órakor fog megtartatni.

Debreczen, 1908. évi április hó 2.

Dr. Galánffy János,

kir. közjegyző.

14—16 éves

kifutó fiuk havi fizetéssel felvétetnek a kiadóhivatalban: Arany János-utca 2-ik szám, (Hungária kávéház).

HRABÉCZY ANTAL

mű-kelmefestő, vegyészeti tisztító és gőzmosó gyára

DEBRECZEN, SZÉCHENYI-UTCZA 42.

Telefon 323. sz.

Telefon 323. sz.

Megbízásait mindenkor kiváló szépen és gyorsan teljesíti; vidéki megbízások nyolcz napon belül intéztetnek.

Tekintettel a tavaszi nagy munkatorlódásra, tisztelettel kérem nagyrabecsült megbízóimat, hogy a tavaszi ruhákra vonatkozó megbízásaikat mielőbb sziveskedjenek hozzám juttatni.

Teljes tisztelettel

HRABÉCZY ANTAL.